

Програма

**вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності
«035 Філологія», (спеціалізація «Німецька мова»)**

Програма має на меті виявити знання претендентів, необхідні для ведення науково-дослідницької роботи з проблем історичної та сучасної германістики, історії німецької мови, стилістики, лінгвістики тексту, лексикології, теоретичної граматики. Разом з тим програма включає питання, що стосуються методології та методики, наукових досліджень, філософії мови тощо. Для виявлення практичних навиків мовознавчого та літературознавчого аналізу в програмі передбачено філологічна інтерпретація літературних творів.

Історія мови

- Перше і друге пересування приголосних в германських і староверхньонімецьких мовах.
- Система дифтонгів в індоєвропейській, староверхньонімецькій, середньоверхньонімецькій та ранньонімецькій мовах.
- Система голосних в індоєвропейській, староверхньонімецькій, середньоверхньонімецькій та ранньоверхньонімецьких мовах.
- Умлаут в західногерманських, староверхньонімецькій та середньоверхньонімецькій мовах.
- Аблаут у індоєвропейській та германській мовах. Алофонічні ряди сильних дієслів.
- Слабкі та модальні дієслова в староверхньонімецькій та середньоверхньонімецькій мовах.
- Сильна та слабка відміна іменників в староверхньонімецькій та середньоверхньонімецькій мовах.
- Відмінювання та ступені порівняння прикметників у староверхньонімецькій та середньоверхньонімецькій мовах.
- Займенники в староверхньонімецькій та середньоверхньонімецькій мовах. Розряди відмінювання.
- Фонетична та морфологічна інтерпретація староверхньонімецького тексту.
- Фонетична та морфологічна інтерпретація староверхньонімецького і середньоверхньонімецького тексту.

Literatur

- В. Жирмунский. История немецкого языка. Москва, 1925
- Н.С. Чесноков. Хрестоматия по истории немецкого языка
- W. Branke. Althochdeutsche Grammatik. Halle a.S., 1911
- V. Lewitzki, Heinz-Dreter Pohe. Geschichte der deutschen Sprache. Вінниця, 2010
- В.Махымтшук, N.Petraschtschuk. Lehr- und Übungsbuch zur Geschichte der deutschen Sprache
- O.I. Moskalskaja. Deutsche Sprachgeschichte. Ленинград, 1969
- H. Paul. Mittelhochdeutsche Grammatik, Tübingen, 1920
- W. Schmidt. Geschichte der deutschen Sprache. Berlin, 1909
- В. Zadorožnyi Geschichtliche Laut-und Formenlehre des Deutschen. Lwiw, 1987

Стилїстика та лїнгвістика тексту

- Функціональний стиль та його класифікація. Стилїстичні риси.
- Жанрові стилі.
- Стилїстичне значення та стилїстичне забарвлення німецької лексики та фразеології.
- Стилїстична класифікація німецької лексики.
- Образні засоби та їх функціонування в тексті.
- Стилїстичний синтаксис тексту.
- Текст та його теорія.
- Співвідношення понять жанр, тип тексту, стиль.
- Співвідношення понять текст і дискурс.
- Типологія композиційно-мовленнєвих форм тексту.

Література

- Бацевич Ф. Лінгвістична генеалогія: проблеми і перспективи. Львів, 2005.
- Брандес М.П. Стилистика текста. Теоретический курс. М., 2004.
- Москальская О.И. Грамматика текста. М., 1981.
- Радзієвська Т.В. Текст як засіб комунікації. К., 1993.
- Adamzik Kirsten. Textlinguistik. Tübingen, 2004.
- Brinker Klaus. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Erich Schmidt Verlag. Berlin, 1999.
- Fleischer W., Michel G, Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. Frankfurt am Mein, 1993.
- Fix Ulla. Texte und Textsorten – sprachliche, kommunikative und kulturelle Phänomene. Berlin, 2009.
- Heinemann Wolfgang. Viehweger Dieter. Textlinguistik. Tübingen, 1991.
- Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. М., 1975.
- Sandig Barbara. Textlinguistik des Deutschen. Berlin-New York, 2006.
- Weinrich H. Textgrammatik der deutschen Sprache. Zürich-New York, 2003.

Теоретична грамати́ка німецької мови

- Система граматичного часу у німецькій мові.
- Функціонально-семантичне поле темпоральності.
- Засоби вираження акціональної семантики у німецькій мові.
- Дієприкметники у німецькій мові. Дієслівні і номінальні властивості.
- Граматична категорія стану. Конкурентні форми пасиву.
- Граматичні категорії німецького іменника та прикметника.
- Категорія способу дієслова у німецькій мові.
- Функції кон'юнктиву у німецькій мові.

- Проблема виокремлення частин мови.
- Теорія валентності. Валентність дієслів.

Literatur:

1. Schendels E. Deutsche Grammatik.- Moskau: Vysšaja skola, 1982.
2. Helbig G., Buscha J. Deutsche Grammatik/ Ein Handbuch für den Ausländerunterricht .-Berlin, München, Wien, Zürich, New York, 2001
3. Moskalskaja O.I. Grammatik der deutschen Sprache.- Moskau: Verlag „Hochschule“, 1973. – 336S.
4. Grammatik der deutschen Sprache von Gisela Zifonum, Ludger Hoffmann, Bruno Stecker (IDS). -Berlin-New York: Walter de Gruyter, 1997.- Bd.3.
5. [Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языка : Учебник для вузов](#) Издательство: [ВЛАДОС](#), 2001 г.

Лексикологія

- Слово як базова одиниця мови.
- Лексичне значення (теорії значення)
- Парадигматичні відношення в лексико-семантичній системі.
- Синтаксичні відносини в лексиці.
- Шляхи розвитку й збагачення словникового складу.
- Словотвір: його типи.
- Ознаки фразеологізмів та їхня класифікація.
- Зміна лексичного значення. Причини і види.
- Соціальна диференціація лексики.
- Територіальна диференціація лексики.

Література

- Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. – Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1998.
- Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1997.
- Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1982.
- Fleischer W., Barz J. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Unter Mitarbeit von M. Schröder. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
- Hinka B. I. Lexikologie der deutschen Sprache. – Ternopil: Nationale Pädagogische Wolodymyr-Hnatjuk-Universität Ternopil, 2008.
- Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnyts'a: Nowa knyha, 2003.
- Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 2005.
- Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
- Schwarz M. / J. Chur. Semantik. Ein Arbeitsbuch. – Tübingen: Niemeyer, 1993.
- Stepanova M. D., Černyševa I. I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau, 1986.